

ПАМ'ЯТІ ГАЛИНИ ДИДИК

23 грудня 1979 року в с.Христинівка на Черкащині померла Галина Томівна ДИДИК, одна з легендарних українських патріоток, засуджених до

25-Річного ув'язнення, колишня обласна провідниця Червоного Хреста в

Тернопільській області, зв'язкова Проводу ОУН в Україні. Смерть настала

внаслідок серцевої недуги.

Галина ДИДИК народилася в 1912 р. Після арешту 5.Ш.1950 р.

відбува-

ла ув'язнення разом з Катериною ЗАРИЦЬКОЮ та Даркою ГУСЯК у Володимирсь-

кій тюрмі протягом 17 років, а потім у Мордовському таборі V 385/6.

Після звільнення в середині квітня 1971 р. якийсь час перебувала в Бережанах, а в липні того самого року мусіла переїхати на працю до Кара-

ганди. У 1972 р. трохи була в Нальчику, в родині Юрія ШУХЕВИЧА, відтак

у селах Шибалин та Бібрка. В 1974 Р. вона придбала дві кімнати в с.Хрис-

тинівка Черкаської області, де й жила до останніх днів, часто виїжджаючи

до недалекої Умані, якщо її допомоги потребувала найстарша українська

політкаторжанка Надія СУРОВЦОВА, або до с.Вільхівець доглядати тяжко хвору

матір Вячеслава ЧОРНОВОЛА.

Ховали Галину ДИДИК 25.ХП.1979 Р- на Тернопільщині, де живе якась

дальша її родина.

Цей випуск "ВІСНИКА" присвячуємо світлій пам'яті Галини ДИДИК.

Закордонне Представництво Української Гельсінської групи
ВІСНИК РЕПРЕСІЙ
В УКРАЇНІ
Випуск I

ВІД РЕДАКЦІЇ

Вважаємо, що назріла конечна потреба збирати й систематизувати поточну інформацію про переслідування в Україні, що дістається з Ра-

дянського Союзу різними шляхами.

"ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ" – наша спроба такої систематизації.

Плануємо його як періодичне щомісячне видання. Уявна схема ВІСНИКА:

1.Хроніка репресій.

П. Архів самвидаву.

1/ одержаного в різний спосіб;

2/ друкованого в пресі.

Ш. Новини про невільників:

1/ в тюрмах і таборах.

2/ у божевільнях.

3/ на засланні.

V під адміністративним наглядом.

IV. Згадки про переслідуваних:

1/ в радянській пресі.

2/ в зарубіжній українській.

3/ в іншомовній.

V. Список переслідуваних /біографічні відомості, адреси, родини тощо/.

VI. Привітайте з уродинами.

VII. Виправлення, доповнення.

VIII. Різне.

Повідомлення в перших трьох розділах даватимемо за порядковою нумерацією перед текстом. Наприклад, 3-5, 4-2 тощо, де перша цифра означ

чає число ВІСНИКА, а друга – порядкове повідомлення в цьому числі.

Одним з важливих розділів ВІСНИКА вважаємо список переслідуваних

з необхідними біографічними відомостями та адресами в'язнів і їхніх родин.

Звертаємо увагу також на розділ 4-й, у якому по можливості подаватимемо бібліографію матеріалів про окремих в'язнів. Відомості, які

вважаємо необхідними для анкетних картотек, підкреслюватимемо ризикою.

Тричі на рік /у випусках 4, 8 і 12-му/ плануємо давати також імен-

ний показник з посиланням на інформації в попередніх випусках ВІСНИКА.

Видання ВІСНИКА здійснюється за принципом взаємного обміну інформацією між усіма зацікавленими. Для якнайповнішого й оперативного

інформування про переслідування в Україні просимо всі інформаційні

агентства, органи преси та окремих осіб надсилати повідомлення, як та-

кож усю кореспонденцію щодо змісту ВІСНИКА, на адресу:

Nadia Svitlychna

97 Mt. Vernon Pl.

Newark, N.J. 07X06

U.S.A.

tel. (201) 371-6361

Повідомляти можна як письмово, так і телефонічно.

Для успішної підготовки і редакційної та друкарської обробки інформації звертаємося до української преси та окремих передплатників

з проханням посилати гроші на річну передплату в сумі 20.00 на бан-

ковий рахунок Ukrainian Helsinki Group (1561), P.O. Box 770, Cooper Station, New York, N.Y. 10003.

Сподіваємося, що наш задум буде прихильно прийнятий насамперед серед українських громадських організацій, комітетів оборони і допо-

моги переслідуваним, а також усіх, кому небайдужа доля земляків, реп-

ресованих у Радянському Союзі.

І. ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

1-1. ПРО РОДИНУ СІРИХ. Клопотання родини одеського робітника Л.Сірого про виїзд з СРСР тривав вже кілька років. За останніх півроку

переслідування Сірих у зв'язку з цим клопотанням відбувалися в такій

послідовності. 20.VI.79 року Леоніда СІРОГО викликали до директора

судноремонтного заводу "Антарктика" Баранова, де були присутні також

заступник директора ЄЛІЗАРОВ, представник профспілки ГОЛОВКО, бригадир

ЯРОСІНСЬКИЙ, токар ПИВОВАРСЬКИЙ та інші. Там прочитали лист Сірого до

голови американських профспілок Джорджа Міні, написаний у 1977 році.
Присутні вимагали притягти Сірого до відповідальності, позбавити його батьківських прав /у Сірих - 8 дітей/. 26.VI.79 року відбулися загальні збори заводу, на яких обговорено справу СІРОГО. 16.VII.79 Р- в помешканні Сірих відбувся обшук. Він тривав від 9 год ранку до 3 год пополудні. В обшуку брали участь 9 працівників КДБ. Було вилучено: "Лист воякам"
О.Солженіцина, "Мої свідчення" А.Марченка, фотографії дисидентів, кілька листів. Увечорі подружжя Сірих повезли до КДБ на допити. Допитували в справі МОНАКОВА /допит вів слідчий ЛЕМЕШКО/. 17.VII.79 Р- Л.СІРОГО допитував ШУМИЛО, дружину В.СІРУ допитував ГРАЖДАН. 20.VII.79 Р- СІРОГО ще раз викликали на допит, він відмовився давати свідчення. 30.VII.79 Р. викликали знову, допитували про листи й погрожували ув'язненням за ст. 62 КК УРСР, говорили, що дружину заберуть до психіатричної лікарні, а дітей до сирітського будинку, де їх виховують "по-радянському". 31.Vn.79 Р. викликали до КДБ знову. 3.VIII.79 р. кадебісти приходили на роботу до СІРОГО і говорили, що Сірий мусит» відмовитися від наміру емігрувати, інакше змушені будуть його посадити. 31.VIII.79 Р. доньку Сірих ВІКТОРІЮ /15 років/ побили сусіди НЕГРОВИ. Сина Сірих ЕДУАРДА /16 років/ за наказом шкільного лікаря доставили на обстеження до психіатричного диспансера. 19.XI.79 р. СІРИХ викликали до ВВІР"у /відділ віз і реєстрацій/ і повідомили про відмову у виїзді через незгоду їх-

ніх батьків. З матір'ю Леоніда Сірого розмовляв працівник КДБ ШУМИЛО,
з матір'ю Валентини - працівник КДБ ГРАЖДАН. Вони вимагали вплинути на своїх дітей. Під впливом "бесіди" мати Л.Сірого написала заяву, що вона зрікається свого сина. Інакше обіцяли кваліфікувати її поведінку як підтримку ворожої діяльності сина.
Нова адреса подружжя СІРИХ: 270010, Одеса-10, вул. Геранієва, 12, кв. 58.
1-2. 29.XI.79 р. на письменника Е.Д.Антоненка-Давидовича накладено домашній арешт. Цього дня він мав бути на вечорі в Спілці Письменників України, присвяченому пам'яті репресованого, а згодом померлого реабілітованого письменника Г.Косинки. В помешканні Антоненка-Давидовича проведено обшук.
1-3. 3.XП.79 Р. в м.Кіровограді закінчився суд над баптистами Іваном Кирилюком, Вячеславом Зайцем, Віктором Литовченком та Віктором Дракою. І.Кирилюк /нар. 1930 р./ засуджений до 12 років таборів, В.Засць /нар. 1949 Р./ - до 10 Р., З.Литовченко /нар. 1950 р./ - до 7 Р.
і В.Драга /нар. 1951 Р./ - до 3 р. Підсудні не визнали себе винними.
Стало відомо, що перед судом вони протягом 35 днів тримали голодівку.
Адвокати вимагали цілковито вирравдати підсудних. Через велику кількість процесуальних порушень вони вимагали також відвести суддю, проте їхніх вимог не задовольнили. У справі допитано близько 80 свідків, причому всі вони дали свідчення на користь звинувачених. Біля суду постійно виникали провокації. Шістьох осіб було поштрафовано за спробу "влаштувати бійку".
1-4. ЗАСУД ЧЛЕНІВ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ ВАСИЛЯ Й ПЕТРА СІЧНІВ.
4.XII.79 р. У Львівському обласному суді слухали справу батька й сина СІЧНІВ, звинувачених у розповсюдженні злісних наклепницьких вигадок на радянський державний і суспільний лад /ст. 187 КК УРСР/.
Склад суду: суддя КРЮЧКОВ, прокурор Руденко /заступник прокурора області Анто-
ненка/, засідателі ЧУПЕНКО і ШАЛОТКІН. Підсудних звинувачували за вис*

туп 10 червня 1979 р. на могилі композитора Володимира Івасюка на Личаківському кладовищі у Львові. Василеві СІЧКУ /синові/ інкримінували також його вірші, написані в студентські роки і вилучені під час трасу в день арешту 5 серпня 1979 р.,- рукописний зошит в одному примірнику /зошит не був в обігу/. Петра СІЧКА звинувачували також за його лист від 30 квітня 1979 Р., в якому він протестував проти репресій щодо членів Української Гельсінської групи. Підсудні не визнали себе винними і бойкотували судові засідання. Петро Січко сказав: "Не визнаю над собою кадебістського слідства, ні цього суду, оскільки це в порушенням конституції УРСР, ст.50. ...Відмовляюсь від адвокатського захисту і прошу адвокатів залишити зал, оскільки їх призначено без нашої згоди". Василь вічко сказав: "Я не визнаю радянського суду як неправомірного щодо мене." Я зрікся радянського громадянства письмовою заявою від 18 вересня 1977 року і здав свої документи - паспорт і військовий квиток". Жодного протоколу допиту та будь-яких документів органів слідства підсудні не підписали. В суді не було представлено речових документальних доказів, про які згадувалось у газетах "Молодь України" та районній - "Червона Долина" /"Комсомольський оперативний загін... вилучив покладену на могилу антирадянщину... два зловісні антирадянські опуси-пасквили..."/. /Див. розділ ВІСНИКА "Згадки про переслідуваних"/. Від останнього слова обидва підсудні відмовилися. Петра СІЧКА засуджено до 3 р. таборів суворого режиму, а Василя - до 3 р. посиленого. Місце ув'язнення Петра: Ворошиловградська обл., м.Брянка-6, уст. 314/11 місце ув'язнення Василя ще не відоме. 10 грудня 1979 Р. /в день Прав Людини/ Січкам до камер було принесено судовий вирок - вони відмовились його підписувати. Від касаційної скарги вони також відмовилися й заборонили це зробити своїм родичам. Побачення з засудженими /окремо з чоловіком, а потім із

сином/
мала Стефанія Січко /ПЕТРАШ/ 11 грудня 1979 р. у Львівській
тюрмі.

22 листопада 1979 Р-т коли до камери принесли звинувачувальний висно-
вок слідства, Петро Січко мав дуже серйозний серцевий приступ.
Слід-
ство вів ІВАНОВ.
1-5. 7.XII.79 Р- відбувся напад на дружину політичного засланця
Івана СВІТЛИЧНОГО Леоніду. Їй погрожували зґвалтуванням.
В жовтні-листопаді 1979 Р- відбулася серія таких нападів на ки-
ївських правозахисників. Наприкінці жовтня було знову побито
Марка Бі-
лорусця. Бив його той самий чоловік, що й раніше.
4.XI.79 р. о 12 год дня на вулиці було побито члена Української
Гельсінської групи Володимир Малинкович у присутності своєї
дружини
та О.Матусевич. Напасник глумливо "переказав вітання від
Монбланова".
/В.В.Монбланов, 1940 р. н., провів 30.ХП.78 р. в Києві
індивідуальну
демонстрацію на захист в'язнів сумління, за що його примусово
скерува-
ли до Божевільні/.
24.XI.79 р. побили Михайлину Коцюбинську і відняли в неї
торбинку
29.XI.79 р. о 4 год. пополудні побито Ольгу Матусевич /Гейко/.
Василь Куля, який ішов разом з нею, намагався їй допомогти.
Міліція
затримала їх обох. їх відвезли у відділення міліції й заявили,
що вони
"затіяли на вулиці бійку" і справу буде передано до суду.
1-6. 17-ХП.79 Р. в М.Кагарлику Київської області почався суд над
членом Української Гельсінської групи , письменником-фантастом
Олесем
Бердником, якого заарештували 6 березня 1979 р. і звинуватили за
ст.
62 КК УРСР. 21.ХП. проголошено вирок: 6 р. таборів суворого
режиму і
3 р. заслання. На закінчення процесу було допущено всіх
бажаючих. Про-
курор вимагав для БЕРДНИКА 8 р. таборів особливого режиму й 3 р.
зас-
лання. Адвокат просив про пом'якшення, враховуючи, що БЕРДНИК
визнав
свої помилки. В останньому слові О.Бердник розвивав, переважно,
свої
філософські ідеї про "альтернативну еволюцію".
1-7. Суд над членом Української Гельсінської групи Юрієм ЛИТВИ-
НОМ відбувся в Києві 17-19 грудня 1979 р. Юрій Тимонович
ЛИТВИН /1934
р. нар./ був заарештований 6.VIII.1979 Р. Ю.Литвина засудили до
3 років
таборів суворого режиму за ст. 188 ч.1 КК УРСР /"опір міліції"/.
Повернувшись після третього ув'язнення в листопаді 1977 р. в
с.Варакти Васильківського району, Ю.Литвин став незабаром членом

Укра-
їнської Гельсінської групи, але про це довгий час не оголошували. У травні 1978 р. Ю.Литвина взято під адміністративний нагляд. 6.Ш.79 Р. органи КДБ провели обшук у помешканні Ю.Литвина і вилучили весь його літературний доробок і збірку віршів "Трагическая галерея"; політично-економічний твір "Радянська держава" /незакінчений/; "Монолог робітника"; кілька публіцистичних статей про становище профспілок і права людини в СРСР; різні записи й нотатки до соціально-політичних проблем в СРСР, які він опрацьовував. Після обшуку Литвина неодноразово викликали на допити в КДБ, але він рішуче відмовлявся йти. 19.VII.79 р., в день народження сина Ростислава, 1967 Р. нар, /з дружиною він розлучений/ Юрія ЛИТВИНА схопили на вулиці й запхали до міліцейської машини п'ятеро міліціонерів /ТКАЧ А.І., ПОЛИГОЛОВ В.Б., ГУРСЬКИЙ В.А., УСТЮЖИН В.І. та КЕРНЕР В.Н./ і помістили до в'язниці, де його, прив'язавши до постелі, жорстоко побили. Він був у післяопераційному стані /операція на шлунок/. Юрій Литвин був тверезий, він не п'є взагалі. Того самого дня його вдалося звільнити, завдяки втручання адміністрації заводу, де він працював і громадському розголосові. Міліція заплатила гроші за в'язня і, очевидно, щоб зам'яти інцидент, з нього навіть зняли адміністративний нагляд. Однак уже 6 серпня Ю.Литвина заарештували за санкцією прокурора Васильківського району ТВЕРДОХЛІВА і звинуватили в "спротиві міліції". Юрій ЛИТВИН оголосив голодівку і відмовився від участі в слідстві. Тоді його послали на психіатричну експертизу до лікарні ім. Павлова, де його було визнано здоровим. Звинувачувальний висновок N 79-87 від 15 вересня 1979 Р. за підписом

слідчого СТЕПАШИНА було передано до Васильківського районного суду.

Проте рішенням розпорядчої наради /суддя ВАСИЛЬЄВА/ справу було повернуто 3 жовтня на дослідство.

Суд над Юрієм ЛИТВИНОМ почався 17-XII.79 р. о 10 год. ранку. Матері Литвина, Парубченко Марії, вручили повістку в день суду. Коли вона приїхала о 12 год до суду, двері були замкнені, й міліціонер не пускав її досередини. Через настирливість жінки міліціонер схопив її за руки, щоб відтягти від дверей, але від зчиненого гармидеру двері відчинилися, й вона опинилась у приміщенні суду. Свідки захисту ПАРУБЧЕНКО і БОЕИР заперечували покази міліції про те, що Ю.Литвин "нецензурно ругался, хватал за одягу, угрожав расправиться". Проте суддя ВАСИЛЬЄВА зігнорувала їхні свідчення. В останньому слові Ю.ЛИТВИН розповів свою автобіографію, не торкаючись сфальшованої кримінальної справи.

1-8. 19-21 грудня 1979 Року в Києві міський суд засудив Юрія Бадзя. Його звинувачували за ст. 62 ч.І КК УРСР. Головував суддя В.І.УСАТЕНКО, адвокатом був КОРИТЧЕНКО, звинувачем виступав прокурор ЛЕСНОЙ.

В залі суду було лише 20 чоловік приведеної-"публіки". Нікого з родичів, ні друзів не пустили. Свідками було 13 співробітників Інституту літератури АН УРСР, де Ю.БАДЗЬО вчився в аспірантурі, один співробітник Бадзя як вантажника, сусідка Бадзя по квартирі, подружжя, в яких Ю.Бадзьо зберігав свій рукопис, друкарка, що його друкувала, і власник машинки. Як свідків було також допитано дружину Ю.Бадзя Світлану КИРИЧЕНКО і сина СЕРГІЯ /1961 р. нар./, проте вони відмовилися давати свідчення. Дружина Бадзя заявила, що не вважає суд відкритим. Суддя потрактував це як образу суду і виставив її з залу. Син не ображав суду, однак йому також не дозволили залишитись у залі. БАДЗЬО винним себе не визнав. Його останнє слово тривало дві години-

ни. Вироком йому зведено в провину його рукопис "П або жити" та його розмноження, а також "усну пропаганду". Приватним визначенням суду дружину БАДЗЯ Світлану КИРИЧЕНКО визнано співучасницею злочину, і про-ти неї мав бути розпочата кримінальна справа. Їй закидають співучасть у розмножуванні чоловікового рукопису та лист на його захист. У жовтні 1979 року С.КИРИЧЕНКО було звільнено з роботи. Георгія Васильовича /ві-домого як Юрій/ БАДЗЬО було засуджено до 7 Р. таборів суворого режиму та 5 р. заслання. Трохи з його життєпису, закінчивши Ужгородський університет за фахом "українська філологія", працював на посаді директора школи в Мукачівському районі, вчився в аспірантурі. У вересні 1965 року разом з іншими представниками української інтелігенції брав участь у демонстрації протесту в кінотеатрі "Україна" проти арештів українських інакодумців. У 1972 р. надіслав членам СП України, делегатам 6-го з'їзду СП УВСР та до редакції "Літературної України" листа про становище української мови й культури. Був виключений з КПРС, позбавлений праці за фахом. Останніх 8 років працював вантажником у хлібній крамниці. У 1973 р. в нього забрали велику /понад 1 400 стор./ рукописну працю - соціально філософське дослідження "Право жити" - про сучасне, минуле і майбутнє України. У березні 1979 Р. під час чергового обшуку забрали частину тієї праці, яку він встиг відновити /близько 400 стор./. 23 квітня, напередодні його 43-річчя Юрія БАДЗЯ заарештували, дружину Ю.Бадзя Світлану КИРИЧЕНКО також свого часу звільнили з системи АН УРСР. До жовтня 1979 Р. вона працювала в аптекоуправлінні. У них двоє дітей: пасинок Георгія СЕРГІЙ, /1961 р. нар./ та дочка Богдана /1967 Р-нар./. їхня адреса: 252150 Київ-150, вул. Червоноармійська, 93, кв. 16. 1-9. Київського єврейського активіста Сергія РОТШТЕЙНА 21.ХП.79 Р-було затримано на вулиці й засуджено до 15 діб за "спротив міліції".

За тиждень перед арештом С.Ротштейна його відвідали туристи із США.
Під час їхніх відвідин до помешкання вдерлась міліція й перевірила в усіх документи.
Разом з РОТШТЕЙНОМ було заарештовано також на 15 діб за "спротив

міліції" іншого єврейського активіста Іосифа БУССЕЛЯ. Арешт відбувся біля приміщення ВВІРу. В.ЕЛІСТРАТОВ, який приїхав до Києва на час звільнення РОТШТЕЙНА, був затриманий на вулиці 4 січня 1980 р., коли вони з РОТШТЕЙНОМ виходили з дому, його протримали до ночі в міліції, а потім посадили на поїзд і відправили до Москви.

1-10. У грудні 1979 року робітника з Києва Павла САВЧЕНКА /р.нар. 1922/ було засуджено до 1,5р. таборів за спробу створення "Комітету колишніх в'язнів фашистських таборів". П.САВЧЕНКО – колишній військово-полонений, розсилав листи до своїх співв'язнів. Стаття, за якою його засуджено, невідома /вірогідно, ст. 187 КК УРСР/.

1-11. Петро РОЗУМНИЙ, заарештований 8-Х.79 р., перебував в Дніпропетровському слідчому ізоляторі: М.Дніпропетровськ, вул.Чичеріна 101. Слідство веде ст. слідчий кап. Ткаченко. Петро Павлович РОЗУМНИЙ /р. н. 4926/ – викладач англійської мови, в 1967 р. був усунений від викладацької роботи. Він жив у с.Пшеничне Дніпропетровської обл. Останнім часом не працював. Влітку 1979 Р- він їздив до свого друга Євгена Сверстюка в заслання /671510 Бурятская АССР Баунтовский район, г.Багдарин, ул. Жданова, 63/. Перебуваючи в Багдарині, він купив у господарчій крамниці мисливський ніж. 20 жовтня 1979 р. З.Сверстюка викликали на допит і повідомили, що проти П.Розумного порушено кримінальну справу за ст.218 КК РСФСР /"незаконне зберігання зброї"/.

1-12. В середині листопада 1979 р. члена Української Гельсінської групи Володимира МАЛИНКОВИЧА викликали до слідчого. Йому оголосили, що до прокуратури надійшла скарга громадянки Гунаввої про те, що МАЛИНКОВИЧ заразив її венеричною хворобою. Це означає кримінальне переслідування за ст. 108 КК УРСР /максимальна санкція – позбавлення волі терміном до 3 років/. 2° листопада 1979 р. В.МАЛИНКОВИЧ дістав попередження про "дармоїдство". 30 грудня 1979 Р. член Групи В.МАЛИНКОВИЧ з родиною емігрував до Європи /ФРН/.

1-13. ЛЕСІВ Ярослав Васильович, заарештований 15-ХІ.79 Р. в

м.Боле-
хів Івано-Франківської обл., перебуває зараз у тюремній лікарні
м.Івано-
Франківська. Трохи докладніше про Я.ЛЕСІВА /1945 р. нар./. Він -
викладач
фізкультури, у нього дружина Оріся /працює кухарем/ і син Тарас,
якому
в лютому ц.р. сповниться 4 роки. В 1967 Р. Я.ЛЕСІВА було
засуджено за
ст. 62 ч.І КК УРСР до 5 років таборів і 5 років заслання.
Під час обшуку в листопаді 1979 Р. було вилучено дві невідомі таб-
летки, загорнені в поліетилен і зашиті в піджаку, а на полиці -
щось,
подібне зовні до тютюну. За кілька днів перед обшуком його
викликали на
тривале рентгенівське обстеження, під час якого запропонували
роздягтися
й лишити одяг в іншій кімнаті. Вірогідне звинувачення -
зберігання нарко-
тиків /ст. 229 КК УРСР/. Я.ЛЕСІВ серйозно хворий: сильна
короткозорість,
серцева недуга, діабет. Адреса родини ЛЕСІВА: Івано-Франківська
обл.,
Долинський р-н. м.Болехів, вул. Шорса, 14.
1-14. Винницького єврея-відмовника інженера Бориса ДЕХОВИЧА
викли-
кали до місцевого відділу КДБ і зробили йому попередження в
зв'язку з
його зустрічами з іноземцями. Йому нагадали, що 7 років тому у
Винниці
Ісаака ШКОЛЬНИКА вже засудили за "шпигунство".
1-15. Дарка ГУСЯК і Катерина ЗАРИЦЬКА, колишні політв'язні, які
звільнилися по 25 роках ув'язнення відповідно в 1975 і 1972 рр.,
мешка-
ють у м.Волочиськ-1 Хмельницької обл. Останнім часом їх постійно
переслі-
дують невідомі хулігани. На їхній хаті з'являються написи з
погрозами
влаштувати пожежу. Це може бути продовженням газетного
цькування.
1-16. Рада Церков ЄХБ підтвердила, що Георгій ВІНС і в еміграції
продовжує зберігати посаду секретаря Ради та є водночас її
закордонним
представником.

1-17. У кількох київських правозахисників відключено телефони. 10 грудня 1979 р. відключено телефон у П.СТОКОТЕЛЬНОГО, 19 грудня - у

С.КИРИЧЕНКО. Вже довгий час відключено телефон у Леоніди СВІТЛИЧНОЇ та Людмили ЛИТОВЧЕНКО. В грудні на тиждень відключали телефон у Віри ЛІСОВОЇ /29 листопада в неї робили черговий обшук/.

1-18. У грудні 1979 Р. за "скороченням штатів" звільнено з посади

інженера-меліоратора в Чернігові Надію ЛУК'ЯНЕНКО, дружину багаторічного

політв'язня, члена Української Гельсінської групи Левка ЛУК'ЯНЕНКА.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У ТЮРМАХ І ТАБОРАХ.

1-19. 19 грудня 1979 Р. один з політв'язнів табору особливого режиму в Мордовії, ім'я якого покищо невідоме, намагався кінчити життя

самоспаленням у карцері. Про стан його здоров'я після цієї спроби

нічого не відомо. Невідомо також, чи він живий. Політв'язень зробив

це на знак протесту проти безперервних покарань карцером за найменшу

провину. Повідомлення, які з'явилися в пресі, що спалення здійснив

О.ТИХИЙ, не відповідають дійсності і є наслідком непорозуміння.

Дру-

жині О.ТИХОГО обіцяно побачення, однак його весь час відкладають.

1-20. Івана ГЕЛЯ переведено до Центральної лікарні Дубровлагу в сел.Барашево /уст. ЖХ 385/3-3/. У нього всихає ліва рука, і хвороба

швидко прогресує. Рука вже майже втратила рухомість.

1-21. Йосифа ЗІСЕЛЬСА позбавили чергового побачення за участь у голодівці з нагоди ДНЯ Політв'язня в СРСР 30 жовтня.

1-22. Побачення Раїси Руденко з чоловіком, призначене на грудень 1979 Р., було перенесене на лютий 1980 р. Миколу РУДЕНКА

переведено до

тюрми КДБ в м. Саранська на звичайну процедуру "перевиховання".

1-23- У так званій "Центральній інвалідній зоні"/спецтабір для інвалідів/ у сел.Мухортове Софіївського р-ну Дніпропетровської обл.

помер батько політв'язня Є.ПРОНЕНКА, засуджений за якоюсь побутовою ста-

ттею. Є відомості, що в цій зоні за останніх 3 р. було близько 400 сме-

ртних випадків.

3. В ЗАСЛАННІ

1-24. 4 грудня проти Михайла ОСАДЧОГО, який перебуває в засланні /169420 Коми АССР г.Троицко-Печорск, пос.Мильва Почта, до востребования/ порушено кримінальну справу за ст. 99 КК РСФСР /"необережне пошкоджен-

ня або знищення державного чи громадського майна", максимальна санкція -

3 поки/. Разом зі складом, який стеріг ОСАДЧИЙ, згоріло дві бензопили

вартістю 1 200 крб. Згодом йому оголосили, що коли б він до 1 січня

1980 р. сплатив вартість завданої пожежею шкоди, то справу проти нього

припинили б. 29 грудня 1979 р. А.Д.Сахаров переслав потрібну суму ОСАД-

ЧОМУ через телеграф і повідомив про це до місцевих органів міліції.

Однак, під різними бюрократичними приводами грошей ОСАДЧОМУ на пошті

не видали. Тим часом знайшлися свідки, які вказують, що ОСАДЧИЙ сам

підпалив склад. Слідство має закінчитися 4 лютого 1980 р.

1-25. Зиновієві АНТОНЮКОВІ, який відбуває заслання за адресою: 666910 Иркутская обл., г.Бодайбо, ул 30 лет Победы, ,38, Общежитие,-

відмовили поїхати у відпустку додому через "непрацевлаштованість".

Стан його здоров'я /туберкульоз сечо-статевої сфери та інших органів/

різко погіршився. Йому обіцяли повторне лікування в іркутську, однак

питання про це досі не розв'язане.

1-26 Отець Василь РОМАНЮК місяць перебував у лікарні з діагнозом "хронічна пневмонія". Крім того, він страждає від ряду інших захворю-

вань: у нього посилилась гіпертонія, почалися серцеві напади, у нього

також ревматизм і сильний геморой. Зараз він працює сторожем.

Адреса в

засланні: 682680 Якутская АССР. Кобянский р-н, с.Сагарь . ул.Спортив-

ная, 12/36.

1-27- У Олександра СЕРГІЄНКА змінилася адреса в засланні: ул.Во-
стрцова, 18. О.Сергієнко скаржиться на погане здоров'я.

4.ПІД АДМІНІСТРАТИВНИМ НАГЛЯДОМ

1-28. У грудні 1979 Р. взято під адміністративний нагляд українського поета Василя СТУСА, який недавно повернувся до Києва після

5-річного ув'язнення і 3 років заслання. Серед інших обмежень і забо-

рон є, зокрема, заборона відвідувати будинок члена Української Гель-

сінської групи Оксани МЕШКО як "приміщення, що може бути використане для скоєння злочину"/прізвища Мешко не згадано/.

АРХІВ САМВИДАВУ

1. Богдан РЕБРИК. "Відкритий лист до так званих прогресивних українців США і Канади", червень 1979 р. /пресова служба ЗП УГВР/.

С. 18 українських політичних в'язнів. "Клопотання до ООН" /без дати, правдоподібно, 1979 р. - за НС ЗП УГВР газ. "Свобода", ч.3,

4.1.1980 р./.

3.Звернення Анастасії МАТУСЕЖЧ, 1979 Р- /за ПС ЗП УГВР - газ. "Свобода", 10.1.1980 р./.

4. "Спортсменам - учасникам XX Олімпійських ігор" від групи політичних в'язнів; від 15 січня 1979 Р- /за ПС ЗП УГВР - газ. "Свобо-

да", ч. 61, 15.III.1980 Р./.

5. Левко ЛУК'ЯНЕНКО. "Судовій колегії в кримінальних справах" від 2 серпня 1978 р. /за ПС ЗП УГВР - газ. "Свобода", ч.12, 16.1.1980.

6. Олекса ТИХИЙ. "Роздуми про українську мову та культуру в .Донецькій області" - без дати. /УІС "Смолокип" - газ.

"Свобода",

ч. 23, 30.I.1980 р./.

СПИСОК ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

З цього випуску починаємо публікувати список переслідуваних в Ук-

раїні. Складено його за "Неповним списком українських політичних в'язнів",

СКВУ, 1977 Р.; картотекою політв'язнів СРСР /"Інформаційний бюлетень",

вид. Кроніда ЛЮБАРСЬКОГО, 1978 р. і наступні/; повідомленнями в пресі

та іншими джерелами. Для зручності користування подаємо список у формі

картотеки в алфавітному порядку. Нумерація карток порядкова, починаючи

від -1-, яку будемо продовжувати в наступних випусках.

Формальний зміст

карток дещо умовний /скажімо, графа "професія"/.

Умовні позначення:

У верхньому лівому куті:

без позначення - ув'язнені в тюрмах або таборах;

П - ув'язнені в психіатричних лікарнях /ПЛ/;

З - в засланні;

Н - під адміністративним наглядом;

ж - на волі, але переслідувані в різний спосіб.

У верхньому правому куті:

Г - члени Української Гельсінської групи;

Р - переслідувані за релігійні переконання;

О - єврейські активісти, яким відмовляють в еміграції;

Т - учасники кримсько-татарського руху;

У - члени УПА-ОУН.

Решта скорочень /аббревіатури/ - загальноприйняті. Наприклад, СПЛ -

спецпсихлікарня; КК УРСР - Кримінальний кодекс Української

Радянської
соціалістичної республіки тощо.
Посилань на джерела, як і в інших розділах "ВІСНИКА", не подава-
тимемо. Редакція заздалегідь просить вибачення за "білі плями",
неточ-
ності і всілякі недотятнення, зокрема цього розділу.

П

- 1 -

АВРАМЕНКО нар. 1930 р.

Володимир

Професія: інженер

Арешт: 1972 р. /Москва?/

Ст.: 62 ч.І КК УРСР

Суд:

Вирок: примусове лікування

Місце ув'язнення: Казанська СПЛ

Кінець терміну: -

Родина:

- 2 -

АДАМОВИЧ нар. 1939 р.

Віталій Іванович

Професія:

Арешт: 4. IV. 1976 р., м.Київ

Ст.: 187 1 КК УРСР

Суд:

Вирок: 3 р. заг.

Місце ув'язнення:

Кінець терміну:

Стан здоров'я:

Родина:

П

- 3 -

АНІСІКОВ нар. 1950 р.

Анатолій

Професія:

Арешт:

Ст.:

Суд:

Вирок: примусове лікування.

Місце ув'язнення: Дніпропетровська СПЛ

Кінець терміну: -

Стан здоров'я:

Родина:

- 4 -

АНОХІН нар. 1930 р.

Павло

Професія: журналіст

Арешт: .28.IV.1979 р. в Києві

Ст.:

Суд:

Вирок:

Місце ув'язнення:

Кінець терміну:

Стан здоров'я:

Родина:

ж

- 5 -

АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ нар. 5.УШ.1899 р. в м.Ромнах
Полтавської обл.

Борис Дмитрович

Професія: письменник

Ув'язнення: 2.1.1935 р. - 1956 р.

Стан здоров'я: катаракта обох очей, після кількох операцій,
серцеві недуги

Родина: дружина Ганна Антонівна, нар.

теж відбула ув'язнення, психічно хвора

Дочка Лідія - літературознавець у Москві

Дочка Тимошенко Ярина - в Києві, має двоє дітей

Син Євген, нар. 1952 р., вдруге ув'язнений за побутовою ст.

Адреса: 252030 Київ-30, вул. Леніна, 68, кв. 24.

тел. 24-51-95

ж

- 6 -

---АНТОНІВ нар. 17.уі.1937 Г- в с.Бібрка Львівської
обл.

Олена Тимофіївна

Професія: лікар-фтізіатр

Родина: чоловік КРАСІВСЬКИЙ Зиновій Михайлович /див./

Син Красівський Ярослав, нар. 7-П.1964 р. в м.Моршин

Син Чорновіл Тарас Вячеславович, нар. 1.VI.1964р. в м.Львові

Адреса: 290039, Львів-39, вул. Спокійна, 13.

-7 -

Р

АНТОНОВ нар. 19.УШ.1919 Р-

Іван Якович

Професія: пресвітер церкви ЄХБ

Арешт: 29.VI.1979 Р- в М.Кіровограді /4-й арешт/

Ст.: /"дармоїдство"/

Суд: 31.Vn.1979 Р.

Вирок: 2 р. сув.

Місце ув'язнення:

Кінець терміну: 29.VI.1981 р.

Стан здоров'я:

Родина: Дружина Неоніла Іванівна, нар. 1923 р.

Діти: Павло, нар. 1957 Р-

Віра, нар. 1960 р.

Надія, нар. 1960 р.

Адреса: 316013, м.Кіровоград-13, вул. Котовського, 41

З

- 8 -

АНТОНЮК нар. 1933 р.

Зиновій Павлович

Професія: хімік, інженер-економіст

Арешт: 12.1.1972 р., в м.Києві

Ст.: 62, ч.І КК УРСР

Вирок: 7 Р- сув. + 3 р. засл.

Місце ув'язнення:Перм-35, Володимир, від 25-1.1979 Р- заслання:
666910

Кінець терміну: 23.ХП.1981 р. иркутская обл, г.Бодайбо,
ул.30 лет

Стан здоров'я: Туберкульоз легень, Победь , 38, Общежитие

хребта і сечо-статевих шляхів,

у тюрмі був інфаркт

Родина: Дружина САРНАЦЬКА Вереса Василівна, нар.

Син Тарас, нар. 1958 р. в м.Києві /просп.Миру,15, кв.39/

Син Максим, нар. 1970 р. в м.Києві

Адреса: 252040, Київ-40, Нікопольський пров., 5

- 9 -

БАБИЧ нар. 13.XП.1939
р.

Сергій Олексійович

Професія: робітник /тесля/

Арешт: V.1976 р. в М.Житомирі /1-1960-1963; П-1963-1975/

Ст.: 233^ КК УРСР /"кража зброї"/

Суд: 4.ТГШ.1976 Р- в м.Новоград-Волинську Житомирської обл.

Вирок: 5 Р- тюрми+10 р. особ.

Місце ув'язнення: 286600, м.Винниця, уст. ИВ-301/1?6

Кінець терміну: 11.VI.1991 р.

Стан здоров'я:

Родина: Батько Бабиц Олексій Степанович, нар.

Житомирська обл, Баранівський р-н, с.Рогачів

Сестра Орлова Ольга Олексіївна, нар.

м.Житомир, вул. Толстого, 15, кв. 63

Дядько Воденюк Олександр Володимирович, нар.

м.Бердичів, вул. Осипенко, 29

- 10 -

БАДЗЬО нар. 25-IV.1936 р. в с.Копинівці
Мукачівського р-ну

Георгій Васильович

Закарпатської

обл.

Професія: укр. філологія

Арешт: 23.IV.1979 р.

Ст.: 62, ч.I КК УРСР

Суд: 19-22.XП.1979 Р-< Київський міський суд/суддя

Усатенко, прок.Лесной,

Вирок: 7 Р- сув.+ 5 р. засл.

адв. Коритченко/

Місце ув'язнення: Мордовія-ЖХ-385/3-5

Кінець терміну: 23.IV.1991 р.

Стан здоров'я: виразка шлунку

Родина: Дружина КИРИЧЕНКО Світлана Тихонівна, нар. 30.X.1935 р.

Син Драчук Сергій

нар. 30.XП.1961 р.

дочка Бадзьо Богдана Георгіївна, нар. 16.X.1967 р. в Києжі

Адреса: 252150, Київ-150. вул. Червоноармійська, 93, кв.16

ж

- 11 -

Р

БАЛАК

Раїса Яківна

Професія:

п'ятдесятники

Родина: Чоловік Балак

Діти: Ігор, нар. 1965 Р-

Віталій, нар. 1972 р.

Адреса: м.Жданів Донецької обл. Правий Берег, 4-аАзівська

вул.,12

- 12 -

БАРЛАДЯНУ нар. 1939
р.

Василь Володимирович

Професія: історик мистецтва, мистецький критик

Арешт: 2.3.1977 Рч в м.Одеса

Ст.: 187**- КК УРСР

Суд: 27-29-VI.1977 Р-, Одеський обласний суд

Вирок: Зр. заг.

Місце ув'язнення: 265968 Ровенська обл., ст.Рафалівка, уст. ОР-318/76

Кінець терміну: 2.Ш.1980 р.

Стан здоров'я: гіпертонія з набряками і крововиливами в мозок, серцеві напади

Родина: Дружина Валентина Сергіївна, нар.

Дочка Валерія, нар. 1970 р.

Адреса: 270076, Одеса-76, вул.Салтикова-Щедріна, 10, кв.1

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

У лютому надходять дні народження в таких переслідуваних:

1. ГУСЯК Дарія Юріївна - 3 лютого, 56 років /р.нар.1924/.

Адреса:

281370, Волочиськ-1 Хмельницької обл., вул.Залізнична,48.

2. ДІДЕНКО Зоя Олександрівна - 25 лютого, 31 рік /р.нар. 1949/.

Адреса: 261723, с.Корнин Житомирської обл., пров.Фруктовий, 5-

3. САПЕЛЯК Степан Ввстахійович - 26 лютого, 28 років /р.нар.

1952/. Адреса в засланні: 682400, Хабаровский край, Ульчский р-н,

с.Богородское, ул.Комсомольская, 45.

Бажано привітати їх та їхні родини поздоровчими листівками або телеграмами.

Закордонне Представництво Української Гельсінської групи

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ

В УКРАЇНІ

Випуск 2

Лютий 1980 р.

- 1 -

І.ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

2-1. 2 січня 1980р. вивезли до табору /адреса покищо невідома/
Василя
СТРІЛЬЦЕВА. Василь Степанович СТРІЛЬЦІВ /нар. 13.1.1929/ був
заареш-
тований 25.X.79 Р. в м.Долина Івано-Франківської обл. Це -
другий його
арешт. Вперше НКВД заарештував його в 15-річному віці і, при
цілковитій відсутності конкретних звинувачень, військовий трибунал
засудив
його до 10 років ув'язнення. Відбувши повністю цей термін, він
повер-
нувся й був реабілітований.За фахом - викладач англійської мови,
Василь
СТРІЛЬЦІВ став переслідуваним після арешту й засудження в 1972
р. його
старшого брата Павла за ст.187 1 КК УРСР. Протестуючи проти
створених
для нього нестерпних умов, В.СТРІЛЬЦІВ на початку 1977 Р-
оголосив
страйк, за що його негайно звільнили з посади викладача школи.
Після
кількох марних звернень до уряду з проханням дозволити
емігрувати до
Англії, В.СТРІЛЬЦІВ 14 вересня 1977 Р- зрікся радянського
громадянства
й надіслав свій паспорт до Верховної Ради СРСР. У жовтні 1977 Р-
він
вступив до Української Гельсінської групи.
12 листопада 1979 Р. Волинським районним судом Івано-Франківсь-
кої області В.СТРІЛЬЦЕВА було засуджено до 2 років позбавлення
волі в
таборах суворого режиму за ст. 196 КК УРСР /"порушення
паспортних пра-
вил, що виявилось в проживанні без паспорта"/. Суд тривав три
години.
Братові не дали з ним зустрітися нібито через карантин.
Адреса родини В.СТРІЛЬЦІВА: 285600 Івано-Франківська обл., До-
линський р-н, с. Оболоння, вул. Шевченка, 49.
2-2. 3 січня 1980 р. в м.Горлівка Донецької обл. було засуджено
баптиста Миколу Ілліча КІНАША /1946 р. нар./ до 1 року
позбавлення во-
лі. М.КІНАШ протягом 8 місяців не міг знайти роботи, і 13
листопада
1979 Р- його заарештували, звинувативши в "дармоїдстві". Після
арешту
він оголосив голодівку, під час слідства його не раз били.

- 2 -

2-3. 5 січня 1980 р. в м.Чернівці пройшли обшуки в шести членів Церкви ЄХБ.Того самого дня там було заарештовано трьох служителів церкви: Михайла Григоровича КУШНІРА/1938 р. нар./, батько 7-ох дітей, та братів Володимира Йосиповича й Віктора Йосиповича КОСТЕНЮКІВ. На обшуках вилучено всі знайдені гроші. 24 січня до помешкання сина Віктора КОСТЕНЮКА студента Вячеслава /1962 р. нар./ в час його відсутності намагався пробратися, зламавши двері, слідчий РУДЬ, але його зупинили сиди. Коли, повернувшись додому, Вячеслав КОСТЕНЮК сам відімкнув двері, слідчий описав його майно.

2-4. Ольга МАТУСЕВИЧ /ГЕЙКО/ раніше відправила до Президії Верховної Ради СРСР усі свої документи /в тому числі й військовий квиток - 0.МАТУСЕВИЧ - військовозобов'язана/, вимагаючи виїзду з СРСР. 7 січня 1980 р. її викликали до ВВІРу м.Києва й запропонували взяти документи назад. Вона відмовилась. 31 січня 1980 р. її викликали до військкомату і покарали штрафом за відсутність військового квитка, погрожуючи штрафувати доти, доки вона не пред'явить військового квитка.

2-5- 8 січня 1980 р. знову пройшли обшуки в 7 помешканнях баптистів у Чернівцях, переважно в родичів заарештованих напередодні. Того самого дня відбувся обшук у м.ХОТИН Чернівецької обл. на вул. Пушкіна, 12 у Володимира Уляновича РИМАРЯ /1936 р. нар./. Вилучено духовну літературу. РИМАРЯ кілька разів викликали на допити. В.РИМАР - інвалід П групи, /туберкульоз, ниркове захворювання, гіпертонія/. 15 січня 1980 р. до помешкання В.Римаря з'явився капітан міліції СЛУТІН та відвіз В.РИМАРЯ з дружиною до лікарні. Там його спішно обстежили і зняли з нього інвалідність. В.РИМАРЕВІ запропоновано, під загрозою кримінального покарання за "дармоїдство", терміново влаштуватися на працю.

2-6. 9 січня 1980 р. поблизу Кабулу біля 15 радянських бійців

- 3 -

стріляно на місці за відмову відкрити вогонь по мусульманських повстанцях. Ст. 263 КК РСФСР та аналогічні статті інших республік передбачають за це смертну кару, однак, вирок може винести тільки військовий трибунал. Того самого дня поблизу Бадахшану було вбито ще 60 радянських солдатів унаслідок перестрілки між солдатами, які відмовилися воювати в Афганістані, та лояльними до радянського командування бійцями. 15-20 солдатів у той час перейшли на бік повстанців.

2-7. 13 січня 1980 р. у справі В.КАЛИНИЧЕНКА / №69 по КДБ Дніпропетровської обл./ відбувся обшук у П.СТОКОТЕЛЬНОГО в Києві. Обшук провадив ст. лейтенант І.М.Банєв та співробітники КДБ ГОНЧАР і ФОМІН. Обшук відбувався в той день, коли П.СТОКОТЕЛЬНИЙ мав їхати до Московського посольства США по візу. Обшук закінчувався в його відсутності, оскільки СТОКОТЕЛЬНОГО відвезли на вокзал /17 січня він покинув СРСР/. Вилучено записник, кілька рукописних сторінок, фотографії Ю.БАДЗЯ та О.БЕРДНИКА. Під час обшуку пропала хутрова шапка сестри СТОКОТЕЛЬНОГО. Всіх гостей також обшукували /крім Н.ЛУК'ЯНЕНКО й О.МАТУСЕВИЧ, які не дали себе обшукати/. Всього було обшукано 18 чоловік.

Інженера Віталія Васильовича КАЛИНИЧЕНКА було заарештовано 29 лис
топада 1979 Р- в сел. Васильківка Дніпропетровської обл. Причина арешту невідома. У 1966-1976 рр. В.КАЛИНИЧЕНКО вже відбував ув'язнення за ст. 64 КК УРСР /"зрада Батьківщини"/ за спробу перейти кордон. Після звільнення жив під адміністративним наглядом у сел.Васильківка /вул.
Щорса, 2/. Від жовтня 1977 Р- він - член Української Гельсінської групи. Йому робили попередження за Указом ПВР СРСР від 25.ХП.1972 р. Кілька останніх років В.КАЛИНИЧЕНКО домагався еміграції.

2-8. Павло Тимофійович РИТІКОВ /р.нар. 1920/, його син Володимир /р. нар. 1959/ та Галина Володимирівна ВІЛЬЧИНСЬКА /р. нар. 1958/. за-

- 4 -

арештовані 23 серпня 1979 р., перебувають у Львівській тюрмі / 290007, Львів-7) вул. І Травня, уст. ВЛ-315/187/. Арешт відбувся під час перенесення дітей ув'язнених євангельських християн-баптистів /5ХБ/ та служителів, які перебувають на нелегальному становищі /діти відпочивали в Закарпатті/. Під час обшуку заарештованих, а також дітей вилучили духовну літературу, магнітофони, фотоапарати, кінокамери, 2449 крб грошей, призначених для утримання та оплати проїзду дітей. За дітьми було встановлено індивідуальне стеження аж до приїзду додому. 2-9.18 січня 1980 р. почався суд над Миколою ГОРБАЛЕМ. Микола Андрійович ГОРБАЛЬ /р. нар. 1941, 6.V/, учасник правозахисного руху в Україні, член Української Гельсінської групи, колишній політв'язень, був заарештований 23 жовтня 1979 Р. увечері на вулиці Києва. Арешт і суд відбувся за ст. 117 КК УРСР /"спроба зґвалтування"/ та за ст. 188 КК УРСР /"опір представникові громадськості"/. Стверджувалося, що під час арешту М.ГОРБАЛЬ нібито виявив спротив трьом чоловікам і жінці, які його затримували. Насправді М.ГОРБАЛЬ під час арешту неспровоковано побили. Микола Горбаль, колишній викладач музики в училищі м.Борщева Тернопільської обл., вперше був заарештований у 1970 р. за написання вірша під назвою "Дума", який він переписав у двох примірниках та давав читати знайомим. Тоді його засудили до 5 Р- таборів суворого режиму й 2 р. заслання. М.ГОРБАЛЬ відбував покарання в Пермських таборах, а заслання в Томській обл. Звільнившись, жив у Києві, працював ліфтером. У березні 1979 р. У нього відбувся обшук у справі заарештованого О.БЕРДНИКА /див. 1-6/, під час якого вилучено багато документів. Дружина М.ГОРБАЛЯ, Анна Михайлівна МАРЧЕНКО /р. нар. 1939/. тітка політв'язня Валерія МАРЧЕНКА, разом із сином Андрієм /нар. 21.VI.1978 р./ мешкають за адресою: 252014, Київ-14. вул.Бастіонна, 1/36. кв. 170;

тел. 95-32-39. Подружжя мало намір емігрувати за викликом із США,
проти А.МАРЧЕНКО не видавали на роботі довідки, необхідної для пода-
- 5 -
вання документів до ВВІРу. У ВВІРі їм пропонували розлучитися й пода-
вати документи окремо. Вони відмовилися й подали протест до Президії
Верховної Ради СРСР.
В день суду було вжито заходів, щоб друзі М.ГОРБАЛЯ не змогли бути біля приміщення суду. В.СТУСА викликали до міліції, П.СТОКОТЕЛЬ-
НОВОГО напередодні випустили в еміграцію, М.КОЦЮБИНСЬКИЙ наказали не залишати робочого місця тощо. Свідками в суді виступали: "потерпіла"
21 січня 1980 р. М.ГОРБАЛЯ було засуджено до 5 Р. ув'язнення.
2-10.19 січня 1980 р. в с.Старі Кодаци Дніпропетровського р-ну Дніпропетровської обл. було заарештовано 4 друкарів баптистського ви-
давництва "Християнин": Любов Михайлівну КОСАЧЕВИЧ /р.нар. 1952/ з
Івангороду Ленінградської обл., Галину Іванівну ЮДИНЦЕВУ /р.нар. 1948/
з м.Горького, Тамару Василівну БИСТРОВУ /р.нар. 1949/ з Нарви'ЕстВСР.^
та Сергія Івановича БУКЛИКА /р.нар. 1957/ з Ростова-на-Дону.
Вони займалися друкуванням журналу "Вестник истинь ". У день їхнього арешту пройшли також обшуки в мешканців с.Старі Кодаци. Під час обшуку в Пав-
ла Григоровича БІЛОКОНЯ /вул. Леніна, 30/ вилучено духовну літературу,
папір, ножі для обрізування паперу, залиті скла для гектографа тощо.
Під час обшуку в Якова Олексійовича ЗАПЛАВИ /вул. Чкалова, 4/ вилучено
духовну літературу, друкарську фарбу. Без ордера відбувся обшук у ма-
тері Я.ЗАПЛАВИ Анни Луківни /р.нар. 1897/* У її будинку вилучено дру-
карський верстат та інше устаткування, близько 1 тонни паперу, початий
набір. На П.БІЛОКОНЯ та Я.ЗАПЛАВУ відкрито кримінальну справу. Це - тре-
тій розгром відділів видавництва: перший, у 1974 р., був у Латвії,
другий - 1977 р. - в Іванограді Ленінградської обл.
Крім названих вище, того самого дня в сел. Крупської Дніпропетровської обл. було заарештовано двох пресвітерів Церкви ЄХБ: Костянти-

на Яковича СМІРНСЬКОГО та Миколу Ілліча КАБИША /останній - з
м.Жовті

- 6 -

Води/. Обидва вони вже двічі відбували терміни ув'язнення, одночасно з ними було затримано Павла Івановича АНТОНОВА з м. Кіровограда і Костянтина СИСАЄВА з Кременчука, проте їх через кілька днів звільнили.
2-11. В Одесі 30 січня 1980 р. заарештовано єврейського активіста Володимира КОРНЄВА /р.нар. 1951/. В.КОРНЄВ від 1975 Р-домагається виїзду до Ізраїлю і відтоді не має роботи. Його звинувачують у "дармо-ідстві" /ст. 209 КК РСФСР/.

- 7 -

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ
І. В ТЮРМАХ І ТАБОРАХ.

2-12.19 жовтня 1979 Р- весь склад політичного табору V19 у Мордовії /уст. ЖХ-385/19^ було переведено до 5-ї зони табору V3 в сел.Ба-рашево Теньгушевського р-ну Морд. АРСР /уст. ЖХ-385/3-5/. Це одна з кількох зон великого табору. Донедавна вона вже була політичною, потім небагатьох в'язнів з цієї зони перевели до табору V19- Тепер відбулося зворотне переміщення. Площа нової зони дуже мала, 120 в'язнів тіснять-ся в одному бараці. Вони шикують робочі рукавиці за нормою 69 пар за зміну. Начальника табору VI9 майора ЗІНЕНКА також перевели на нове місце разом з табором.

2-13.У тюрмі М.Хмельницька перебувають під слідством члени Церкви ЄХБ Пилип Васильович БОРИНСЬКИЙ та Андрій Георгійович УРСУ з с.Но-во-Синжеря Лазівського р-ну, МРСР. їх було заарештовано 19 квітня 1979 р. в м.Кам'янці-Подільському Хмельницької обл. під час перевезення журналу "Вестник истинь " V 4 за 1977 р.

2-14.О.МУРЖЕНКО та Г.ЯШКУНАС /Мордовський табір особливого режиму/ відмовилися від примусової праці і насильного нашивання бірок, перейшовши таким чином на статус політв'язня.
2-15.ТИХОГО позбавили в січні 1980 р. побачення за "негідну поведінку". Побачення в червні 1980 р. він позбавлений за "порушення режиму".

2-16. 30 січня 1960 р. сестру політв'язня М.МАТУСЕВИЧА Тамілу адміністрація пермського табору V35 викликала телеграмою на побачення з братом. Коли Т.МАТУСЕВИЧ приїхала до табору, виявилось, що М.МАТУ-

- 8 -

СЕВИЧА за два дні перед цим позбавили побачення. Т.МАТУСЕВИЧ змушена

була ні з чим повертатися до Києва.

В/ЗАСЛАННІ

2-17. У січні 1980 р. позов у справі М.ОСАДЧОГО /див. 1-11/ було знижено до 500 крб. Стаття КК, за якою його звинувачують, змінено

/як - невідомо/.

2-18. У грудні 1979 р. дружині В.ЧОРНОВОЛА Атені ПАШКО відмовили у відпустці для поїздки до чоловіка в заслання, заявивши, що питання

про її відпустку вирішується "в іншій організації". Відпустку дали що-

йно 15 січня 1980 р., і 17 січня А.ПАШКО приїхала до чоловіка в м.Ню-

рба ЯАРСР. 19 січня в час відсутності подружжя до їхнього будинку про-

бралося троє не-відомих, яких ЧОРНОВІЛ і ПАШКО застали випадково. Мілі-

ція, куди звернулися вони по допомогу, від виконання своїх обов'язків

ухилилась.

В.ПІД АДМІНІСТРАТИВНИМ НАГЛЯДОМ

2-19. Стефанія ШАБАТУРА, звільнившись 2 грудня 1979 Р- з заслання /вона відбула 5 Р. ув'язнення в жіночому таборі політв'язнів

у Мордовії та 3 роки заслання в Курганській обл./, досі не прописана

у Львові, хоча вона одержала туди офіційне скеровання, в неї там є

кооперативна квартира, в якій живе одинока стара мати. Однак, вона

перебував під адміністративним наглядом, який їй призначили ще перед

виїздом із заслання /безпрецедентний випадок/. 10 січня 1980 р. її

відвідав міліціонер і склав акт про порушення паспортного режиму. Її

попередили, що після другого такого акту буде суд, оскільки Львів -

"режимне місто". С.ШАБАТУРУ змушують їхати до села.

- 9 -

АРХІВ САМВИДАВУ

1. Юрій БАДЗЬО. Відкритий лист до Президії Верховної Ради СРСР та Центрального Комітету КПРС. Видання ЗП УГГ, Нью-Йорк, 1980, 64 стор.

2. Олесь БЕРДНИК. Терновий вінець України, 7 січня 1979 Р. - /УЦІС, газ. "Шлях перемоги", 9.5, В.П.1980 р./.

3. Володимир ГОРБОВИЙ. Голові Президії Верховної Ради СРСР від 8 вересня 1979 Р. /газ. "Свобода", ч.31, 8.П.1980 р./

4. Олесь БЕРДНИК. Заповіт Христа. 1979 р. /УЦІС - газ. "Шлях перемоги", ч.6, 10.П.1980 р./.

5. Євген ГРИЦЯК. Короткий запис спогадів /без дати/. /УІС "Смо-
лоскип" - газ. "Свобода", ч.3?. 15-П.1980 р./.
6. Вячеслав ЧОРНОВІЛ. До міністра внутрішніх справ Якутської
АРСР,
30 серпня 1979 Р. /ПС ЗП УГВР - газ. "Свобода", ч.42, 22-П.1980
р./.
7. Василь СТУС. До прокурора УРСР. 19 листопада 1979 р. /ПС ЗП
УГВР - газ. "Свобода", ч.43, 23-П.1980 р./.
8. Стефанія СІЧКО. Прокуророві Львівської обл. АНТОНЕНКОВІ Б.Т.
10 липня 1979 Р. /ПС ЗП УГВР - газ. "Свобода", ч.46, 27-П.1980
р./.
9. Стефанія СІЧКО. Голові Президії Верховної Ради СРСР. 18 лип-
ня 1979 Р. /ПС ЗП УГВР - газ. "Свобода", ч.46, 27-П.1980 р./.

-11-

СПИСОК ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

Продовжуємо публікувати список переслідуваних, початий у 1-му ви-

пуску "ВІСНИКА". Умовні позначення:

У верхньому лівому куті:

без позначення- ув'язнені в тюрмах і таборах;

П - ув'язнені в психіатричних лікарнях;

З - в засланні;

Н - під адміністративним наглядом;

ж - на волі, але переслідувані в різний спосіб.

У верхньому правому куті:

Г - члени Української Гельсінської групи;

Р - переслідувані за релігійні переконання;

О - єврейські активісти, яким відмовляють в еміграції;

Т - учасники кримсько-татарського руху;

У - члени УПА-ОУН.

ж

- 13 -

^

БАСАРАБ

нар.

1920 р. в с.Журавин

Нижньоустрицького

Дмитро Павлович

Р-ну Львівської

обл./кол.Дрогобицької/

Професія:

Ув'язнення: IX.1953-IX.1978 рр.

Ст.: 58 КК РСФСР /УПА-ОУН/

Вирок: 25 Р, відбув повністю.

Адреса: 293500, м.Стрий Львівської обл., вул. О.Кошового, 9/1

Родина в Америці: Сахарницький Стефан Андрійович,

Сахарницький Мойсей Андрійович

Сахарницька Анастасія Іванівна

-12-

-14-

Р

БАТУРИН

нар.

1927 Р-

Микола Григорович

Професія: служитель церкви, член Ради Церков СХЕ

Арешт: 5.XI.1979 Р. в м.Сміла Черкаської обл.

Ст.:

Суд:

Вирок:

Місце ув'язнення:

Кінець терміну:

Стан здоров'я:

Родина: Дружина Валентина Матвіївна, нар.

Адреса: 346500, м.Шахти Ростовської обл. вул.Садова,4, кв.13

- 15 -

Г

БЕРДНИК

нар. 25.X.1927

Р.

Олександр Павлович

Професія: письменник, художник

Арешт: 6.Ш.1979 р. /1-1949-1955 рр./, з 1972 р. виключений зі СПУ.

Ст.: 62 ч.І КК УРСР

Суд: 17-21.ХП.1979 Р- в М.Кагарлик Київської обл.,

Вирок: 6р. суд. + 3 р. засл.

Місце ув'язнення:

Кінець терміну: 6.Ш.1988 р.

Стан здоров'я:

Родина: Дружина Сокоринська Валентина

дочка Гроловиця, нар. 1973 р. в м.Києві

Адреса: с.Гребені Київської обл.

Дочка Мирослава від І шлюбу, нар.

Київ-Ц9, бульвар Ліхачова, Вб, кв. 16

- 13 -

- 16 -

БЕРНІЙЧУК

нар.

1942

Р.

Професія: солдат

Арешт: 1970 р.

Ст.: 64,70 КК РСФСР

Суд: 1970 р.

Вирок: 12 р. сув.

Місце ув'язнення: Нерм-37

Кінець терміну: 1882 р.

Стан здоров'я:

Родина:

- 17 -

Р

БИСТРОВА нар.

1949 р. в м.Нарва

Ест.РОР

Тамара Василівна

Професія:

Арешт: 19-І-1950 р. в с.Старі Кодаци Дніпропетровської обл.

Ст.: /друкування баптистського видання

"Християнин"

Суд:

Вирок:

Місце ув'язнення:

Кінець терміну:

Стан здоров'я:

Родина:

-14-

П

-18-

БІ.'ЮБОРОДОВ

нар.

1952 р.

Леонід

Професія:

Арешт:

Ст.:

Суд:

Вирок: примусове лікування

Місце ув'язнення: Дніпропетровська СПЛ

Кінець терміну: -

Стан здоров'я:

Родина:

ж

- 19 -

Р

БІЛОКІНЬ

Павло Григорович

Професія:

Родина:

Адреса: с.Старі Кодак Дніпропетровської обл. вул.Леніна,30

- 15 -

ж

- 20 -

БІЛОРУСЕЦЬ

Марко

Професія: інженер

П

-21-

БОГУ

Іван

Професія:

Арешт:

Ст.:

Суд:

Вирок: примусовелікування

Місце ув'язнення: Казанська СПЛ

Кінець терміну: -

Стан здоров'я:

Родина:

Адреса: м.Стрий Львівської обл.

-16-

-22-

Р

БОГДАН

Юрій Вікторович

Професія:

Арешт: 1978 р.

Ст.: 80 КК РСФСР, ієговіст

Суд:

Вирок: Зр.

Місце ув'язнення: госпобслуга Чернівецького СІЗО

Кінець терміну: 1981 р.

Стан здоров'я:

Родина:

Адреса: с.Табани Бричанського р-ну, МРСР

^

- 23 -

,

БОЙЧУК

нар.

1920 р.

Юрій Петрович

Професія:

Арешт: 1970 р.

Ст.: 64,66,70 КК РСФСР

Суд:

Вирок: 1\$ р. сув. + 5 р. засл.

Місце ув'язнення:

Кінець терміну:

Стаи здоров'я:

Родина:

Адреса: м.Дніпродзержинськ Дніпропетровської обл.

- 17 -

- 24 -

БОНДАР

нар. 21 .XI.1939

р.

Микола Васильович

Професія: філософ

Арешт: 7.П.1971 Р-

Ст.:

Суд:

Вирок: 7 Р* сув. + 3 р. засл.

Місце ув'язнення: Володимир /1977 Р-/

Кінець терміну: 7-П.19В1 р.

Стан здоров'я:

Родина:

Адреса: Черкаська обл., м.Ватутіно, вул. Мічуріна,10

- 25 -

Р

БОНДАРЕНКО

0

I

Професія:

Арешт: поч. 1973 р.

Ст.: 142, 227 Ж РСФСР, п'ятдесятник

Суд:

Вирок: 5 Р* сув. + 3 р. засл.

Місце ув'язнення: заслання

Кінець терміну:
Стан здоров'я: інвалід
Родина:

-18-

ПРИВІТАЙТВ З УРОДИНАМИ

1. ОСАДЧИЙ Михайло Григорович - 22 березня, 44 роки /р.нар. 1936/. Адреса в засланні: 169420, Коми АССР, Троицко-Печорский р-н,

с. Мильва, ул.Юбилейная, 14, кв.7- Дружина Оксана ОСАДЧА: 290010,

Львів-10, вул.Некрасова, 8, кв.29.

2. ШУХЕВИЧ-БЕРЕЗІНСЬКИЙ Юрій Романович - 28 березня, 46 років /р.нар.1934/. Адреса в тюрмі: 422950, Татар АССР, г.Чистополь, учр. У -

148/СТ-4. /Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-У /. Дружина

Валентина ТРОЦЕНКО: Кабардино-Балкарская АССР, г.Нальчик, ул.Совет-
ская, 83, вв.13.

3. ФЕДОРЕНКО Василь Петрович - 30 березня, 52 роки /р.нар.1928/. Адреса в табарЗ.: 431120, Мордовская АССР, Zubovo-Polyanskiy р-н, пос.

Сосновка, учр. ЖХ-385/1-8. /Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ЖХ/.

Бажано привітати їх та їхні родини поздоровчими листівками або телеграмами.

Закордонне Представництво Української Гельсінської групи

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ

В УКРАЇНІ

Випуск 3

Березень 1980 р.

- 1 -

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

3-1.11 лютого 1980 р. київського правозахисника Григорія ТОКАЮКА схопили біля будинку, заштовхали до машини й вивезли за місто, де

в лісі жорстоко побили. 12 лютого Г.ТОКАЮКА було госпіталізовано зі

струсом мозку. За кілька днів до цього він разом з О.МАТУСЕВИЧ /ГЕЙКО/

послав Андрієві САХАРОВУ телеграму підтримки. Невдовзі його було випи-

сано на роботу.

3-2.12 лютого 1980 р. Ольгу МАТУСЕВИЧ /див. 2-4/ викликали знову до ВВІРу і знову вимагали взяти документи назад.

О.МАТУСЕВИЧ

/ГЕЙКО/ знову відмовилась.

3-3.11 лютого 1980 р. в Києві було заарештовано єврейську активістку Олену ОЛІЙНИК. Це сталося на вулиці, коли вона йшла разом

з друзями - туристами з Англії. Її заштовхали до машини й повезли.

О.ОЛІЙНИК було засуджено до 1\$ діб за "чіпляння до іноземців".

Це -

четвертий адміністративний арешт О.ОЛІ.ІНИК за останній час.

Туристів

також було затримано, але через 1,5 години їх відпустили. їм було на-

казано негайно їхати до Ленінграду.

3-4.Стали відомі імена 12 євреїв-відмовників, заарештованих у Києві 12 жовтня 1979 Р. на 15 діб. Це Вадим та Сергій РОТШТЕЙНИ, Олена

РОТШТЕЙН-ОЛІЙНИК, Інна та Сергій ЧЕРНЯВСЬКІ, Юхим ГЕЛЬФЕЛЬД, Поліна

ЧЕРНЯК, Олександр РОЗЕНМАН, Ада БРОДСЬКА, Наталя НАУМОВА, Лідія СИСКО,

Олександр СУХОЛУЦЬКИЙ. 27 жовтня їх усіх звільнили, крім Сергія РОТШ-

ТЕЙНА та Олени РОТШТЕЙН, яким дали новий термін 15 діб за "порушення

режиму".

3-5. Рада родин в'язнів ЄХБ залишила Лідію Михайлівну ВІНС, ма-

- 2 -

тір виміняного за шпигунів Гергія ВШСА, на посаді голови Ради. Лідія

ВІНС виїхала разом з родиною до свого сина, що мешкає тепер у США,

13 червня 1979 р. На час її відсутності обов'язки голови Ради виконує

Олександра Тимофіївна КОЗОРИЗОВА /м.Ворошиловград, вул.Оборонна, 92/.

3-6.Дружину політв'язня Мирослава МАРИНОВИЧА, члена Української Гельсінської групи, Раїсу СЕРГІЙЧУК виключили з поліграфічного інсти-

туту, де вона вчилася, за два місяці перед закінченням дипломної ро-

боти. Причина виключення – незадовільна оцінка на іспиті з "марксиз-

му-ленінізму". Адреса СЕРГІЙЧУК Раїси Семенівни: Київська обл., Ва-

сильківський р-н, с.Калинівка, вул.Леніна, 84, кв. 46. Вона має дочку

11-12 років.

3-7.Харківського єврея-відмовника Олександра ПАРИЦЬКОГО звіль-
нено з роботи. Протягом останніх двох років ПАРИЦЬКИЙ, кандидат

тех-
нічних наук, працював електриком на харківському заводі "Спецреммонтаж".

3-8 Деякі подробиці про заарештованих 23 серпня 1979 р. у Львові членів Церкви ЄХБ П.РИТІКОВА, його сина Володимира та Г.ВЕЛЬ-

ЧИНСЬКУ. Пред'явлене звинувачення - релігійне виховання дітей /ст.

142 КК РСФСР/. Павло РИТІКОВ, євангеліст Ради Церков ЄХБ, вже відбув

раніше 5 р. ув'язнення. Його дружина, Галина Юріївна. мати 9 дітей,

живе в м.Краснодоні Ворошиловградської обл., вул. Підгорна, 30. Мати

Г.ВІЛЬЧИНСЬКОЇ Зінаїда живе в м.Брест, БРСР, вул. Лазо, 20.

3-9.Стали відомі подробиці супу над Віктором МОНБЛАНОВИМ, який відбувся в квітні 1979 р. його звинувачували за ст. 206 КК УРСР /"ху-
ліганство"/.

30 грудня 1978 р. Віктор Володимирович МОНБЛАНОВ /р.нар. 1940/ провів у Києві індивідуальну демонстрацію. З плакатом на грудях: "Сво-

- 3 -

боду в'язням сумління!" він пройшов Хрещатиком від вул.Свердлова до

пл.Жовтневої Революції, де звернувся до юрби в 30-40 чол. з промовою

на захист в'язнів сумління. При цьому він тримав у руках Біблію та

горнятко для збирання пожертв на допомогу в'язням сумління.

Частина
публіки виявляла співчуття і навіть кидала гроші, частина
обурювалась,
а один чоловік ударив МОНБЛАНОВА й порвав плакат. У цей момент
МОНБЛА-
НОВА затримали й на машині доставили до Карного розшуку, а
відтак -
до спецприймача в Дарниці. Звідти його 3 або 4 січня 1979 Р*
послали
до психлікарні ім. Павлова у відділення V22. 4 січня 1979 Р. в
будинку
ИОНБЛАНОВА /Київ, вул.Ростовська, 8/ було проведено обшук,
вилучено
ряд паперів і документів. Дружина МОНБЛАНОВА Алла Яковлева
довідалася
про це випадково /МОНБЛАНОВ живе у власнім будиночку на околиці,
а
дружина з 10-річним сином Кирилом - окремо, в центрі міста/.
Вона звер-
нулася до міліції й КДБ, однак там протягом кількох днів
відмовлялися
повідомити їй що-небудь про чоловіка. А.ЯКОВЛЕВА дізналася про
це лиш
випадково, від родичів хворого, який був у тій самій лікарні. 16
лю-
того 1979 р. комісія під головуванням д-ра ЛІФШИЦЯ визнала
МОНБЛАНОВА
здоровим. 19 лютого капітан КДБ РУДЧЕНКО повідомив дружині, що
вона
може забрати чоловіка додому. Проте, коли дружина приїхала до
психлі-
карні, з'ясувалося, що МОНБЛАНОВА вивезли до Ленінського
райвідділу
міліції м.Києва. Там проти нього було порушено кримінальну
справу за
ст. 206 ч.П КК УРСР, а самого МОНБЛАНОВА знову відправили до
тієї са-
мої психлікарні, тільки у відділення V13, для повторної
експертизи.
В.МОНБЛАНОВ - асистент кінорежисера на студії науково-популярних
філь-
мів. Останніх два роки не мав роботи.
Суд був практично відкритий, були присутні всі бажаючі. Висту-
пало два свідки: чоловік, який зірвав з МОНБЛАНОВА плакат
"Свободу
в'язням сумління!", і міліціонер, який затримав МОНБЛАНОВА.
Міліціо-
нер стверджував, що під час арешту ИОНБЛАНОВ виявив опір. На
запитання
судді, в чому це виявилось, міліціонер, помовчавши, сказав: "Він
за-
дрижав усім тілом". Вирок - 4 р. таборів загального режиму.

- 4 -

3-10.Слідство в справі заарештованих 5 листопада 1979 р. в м.Сміла

Черкаської обл. баптистів Миколи БАТУРИНА та Ольги НІКОЛОВОЇ триває.

Член Ради Церков Вхб И.БАТУРИН уже відбув у тюрмах і таборах 16 років.

Останній раз він звільнився в 1976 р. й відтоді перебував на нелегальному становищі.

3-11.Матері заарештованого 5 вересня 1979 р. в Одесі Віктора Михайловича ГОНЧАРОВА повідомили, що її сина направили на психіатричну

експертизу. В.ГОНЧАРОВУ пред'явлено звинувачення за ст. 187 1 КК УРСР.

У зв'язку з арештом ГОНЧАРОВА були проведені обшуки в одеських право-

захисників: Анни ГОЛУМБІЄВСЬКОЇ, Анни МИХАЙЛЕНКО, Леоніда ТИМЧУКА і

обласна

Валентини БАРЛАДЯНУ. Обшуки провадила Одеська прокуратура за дору-

ченням Кіровоградської обласної прокуратури. На всіх обшуках вилучали

тексти Декларації і Пактів про права людини. У Валентини БАРЛАДЯНУ,

дружини політв'язня Василя БАРЛАДЯНУ, вилучено кілька номерів "Хроніки

текущих собоў тий", листи й рукописи. 25 вересня 1979 Р- на роботу до

Вячеслава ІГРУНОВА в Одесі приходили співробітники КДБ для "бесіди".

В.ГОНЧАРОВ уже відбув 2 р. таборів у 1976-1978 рр. за "підробку документів" /спробу купити пільговий квиток за чужим

студентським

білетом /. Тоді під час арешту в нього було вилучено багато літерату-

ри самвидаву, проте в справі це не фігурувало. В.ГОНЧАРОВ мешкав у

с.Ново-Українка Кіровоградської обл.

3-12.Слідство в справі київського єврейського активіста Володи-мира КИСЛИКА триває. 21 вересня 1979 р. в нього було проведено обшук.

Його провадив за справою V53050 прокурор ІГНАТЬЄВ протягом 13 годин.

Було вилучено весь науковий архів В.КИСЛИКА /він - фізик, 1935 р.нар./,

його офіційне листування й листування з колегами, магнітофон, записи

на івриті, молитовні приладдя Кисликового батька. 24 і 29 вересня

В.КИСЛИКА допитували з приводу справи про "порушення авторських прав"

- 5 -

/ст. 136 КК УРСР, максимальна санкція - виправні роботи до 1 р. або

штраф до 500 крб./. Ішлося про статтю В.КИСЛИКА "Поглинання гелію

опроміненими зразками аустенітової сталі", опубліковану в американсь-

кому науковому журналі "

стор.66. Авторство КИСЛИКА і можливість відкритого публікування статті

підтверджуються рішенням Ученої ради Інституту ядерних досліджень

АН УРСР від 13 червня 1972 р., яке він представив міліції /тоді В.Кис-

лик працював у цьому інституті і був звільнений у зв'язку з поданням

заяви на виїзд до Ізраїлю; він чекає дозволу на виїзд уже 6 років/.

3-13. До повідомлення про засудження баптистів В.А.ДРАГИ, І.КИРИЛЮКА, В.ЛИТОВЧЕНКА і В.ЗАЙЦЯ /див. 1-3/< Вони їздили до Карелії на

лісозаготовки і продавали ліс колгоспам Молдавії. Операції провадилися

за трудовими угодами, відповідно до закону. Після арешту в вересні

1973 р. всім чотирьом було запропоновано співробітництво з КДБ в "об-

мін" на закриття справи. "Переговори" з ними вели ст.

лейтенанти Київ-

ського КДБ СОЦЮРКО та АСТАПЕНКО і майор ІЗОРГІН. Баптисти відмовилися.

Всі обвинувачені - мешканці Києва. У В.ДРАГИ одна дитина. Мати В.ДРА-

Ги - Любов - мешкає за адресою: 252125, Київ - 125. вул. Марка Черем-

шини, 17. кв. 3. У ЛИТОВЧЕНКА і ЗАЙЦЯ - по двоє дітей, у КИРИЛЮКА -

шестеро.

3-14. Киянин Ігор Анатолійович КУШНІРЕНКО /р.нар. 1953/ з дружиною подали 11 січня 1979 Р- заяву про еміграцію з СРСР. 26 січня

його викликали до військкомату Ленінського р-ну м.Києва і направили

на медичну експертизу для визначення придатності до військової служби.

/КУШНІРЕНКО мав звільнення від армії через закриту черепно-мозкову

травму/. І.КУШНІРЕНКА визнали придатним, і він дістав повістку на призовний пункт на 4 червня. У зв'язку з хворобою він, проте, не з'я-

вився. 19 червня справу КУШНІРЕНКА було передано до прокуратури для

порушення кримінальної справи за ухиляння від призову в армію.

Проку-

- 6 -

ратура направила КУШНІРЕНКА на судово-медичну експертизу, яка підтвер-

дила попередній діагноз і визнала КУШНІРЕНКА непридатним до армії.

17 вересня ВВІР видав родині КУШНІРЕНКА дозвіл на виїзд. 25 вересня

районна прокуратура припинила справу через відсутність складу злочину,

однак прокурор м.Києва ГАЙДАМАКА відмінив це рішення. 21 листопада

1979 р. міліція вдерлася в помешкання КУШНІРЕНКІВ і забрала його.

І.КУШНІРЕНКА примусово вивезли до військової частини в м.Харкові. Він

відмовляється брати присягу і погрожує оголосити голодівку.

Дружина

КУШНІРЕНКА мешкає в Києві на вул.Микільсько-Ботанічній. 17/19. кв.19.

- 7 -

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ.

І. У ТЮРМАХ І ТАВОРАХ.

ПРО ЧИСТОПОЛЬСЬКУ ТЮРМУ.

3-15.Тюрма в м.Чистополь Татарської АРСР /уст.У0-148/ст-4/

почала функціонувати як політична з 8 жовтня 1978 р., коли до неї при-

везли всіх політв'язнів з ВБЛБдимирської тюрми. Це - єдина політична

тюрма в СРСР. Начальник тюрми - підполковник Василь Миколайович МАЛО-

ФЕВВ. Заступник начальника по режиму - майор НІКОЛАВВ. Заступник на-

чальника по оперчастині - майор Ісмагілов, його заступник - лейтенант

ЗАЗНОБІН. Заступник начальника по політчастині - капітан Віталій Гри-

горович ІАРФІН. Інспектор по політико-виховній роботі, відповідальний

за роботу з "особливо небезпечними державними злочинцями" /тобто по-

літв'язнями/, він же начальник загону - ст. лейтенант КАНДАЛІН. Уповно-

важений КДБ по тюрмі - Фердинанд Валеєвич ВАЛЕЄВ. Прокурорський нагляд

здійснює прокурор ЗАКІРОВ /Чистопольська міська прокуратура/.

Чистополь розміщений віддалено від залізниці, і в'язнів перевозять з Казані автотранспортом /"воронками"/. Тюрма старовинної будови

катеринівських часів стоїть на околиці міста. Вона розрахована на 250-

300 в'язнів. Більшість із них - кримінальники. Тюрма складається з

двох триповерхових корпусів та адміністративного корпусу, де

розміщені
також робочі камери і цехи. Виробництво в тюрмі різноманітне:
метало-
обробка, пошиття дитячого взуття, збирання механізмів ручних
годинни-
ків тощо. Політв'язні плетуть вручну з нейлонової нитки мішки-
сітки
для картоплі. Політв'язні працюють безпосередньо в житлових
камерах.
Спершу їм запропонували виходити на працю в робочі камери, але
вони
відмовилися. Денну норму /8 сіток/ важко виконати. За практично
вико-
нувану половинну норму в'язень дістає за місяць 16 крб., з яких
13 крб.
автоматично відчисляють за харчування. Решту 3 крб. можна
використову-

- 8 -

вати для купівлі харчів у ларку /користуватися для цього присланими грішми, або грішми, заробленими раніше в таборі - не можна/. Камери в середньому на 3 чол. Звичайно дві койки із зварних смуг розміщено в два поверхи, третя - збоку. Підлоги - дерев'яні. Вікна закрито щільними жалюзі. Це, а також велика глибина віконних отворів практично унеможливають спілкування між камерами. Туалет розміщений у камерах, але воду в ньому і в умивальнику вмикають лише 4 рази на добу /на годину після підйому в 6 год., від 11.30 до 12.00, від 16.30 до 17.00 і за 10 хв. до відбою о 22 год./. Освітлення дуже тьмяне, електрики не вмикають навіть удень, проте вона дає дуже слабе світло. Побачення відбуваються в адміністративному корпусі крізь скляний екран, розмова ведеться по телефону. Порівняно з Володимирською тюрмою різко посилено суворість поштової цензури, право листування практично зведено нанівець. Заборонено діставати телеграми і поштівки без тексту. Практично /за незначними винятками/ заборонено відсилати й діставати зарубіжну кореспонденцію. Зберігати листів у камері не можна. Бібліотека складається з, приблизно, 200 книг. Купувати книги через систему "Книга-поштою" практично неможливо. Своїх книг, журналів у камері можна мати не більше 5 штук /це давнє правило, якого в інших місцях звичайно не додержують/. Передплата періодичних видань натрапляє на великі труднощі. Харчування значно краще, ніж у Володимирській тюрмі. Кращий і асортимент харчів у ларку /часом буває навіть сир/. Начальство й прокуратура швидші й ефективніші, ніж у Володимирі, реагують на скарги. Явно законні і вимоги побутового плану звичайно задовольняють. Окремої лікарні немає. В одному з корпусів є кілька лікарняних камер, одна з них - для політичних. Інші умови в тюрмі практично аналогічні до умов в інших тюрмах. Політв'язнів у тюрмі зараз близько 15 чол. Вони займають 5 камер. В Чистопольській тюрмі в'язням заборонено лежати

вдень

на койках без спеціального дозволу лікаря. Це правило, яке існувало

- 9 -

скрізь до 1970 р., останнім часом практично не застосовувалось у біль-

шости тюрем, зокрема у Володимирській.

3-16.Мирослава СИМЧИЧА переведено до нового табору: Пермська обл.. м. Кизел. п/в Гашковка. сел. В.Косьва. п/с 201/20. Це переведення

викликано тим, що свого часу він дістав додатковий термін у таборі за

участь у внутрішньотабірному спротиві /в 1953 р. в м.Магадані за орга-

нізацію опору теророві кримінальників над політичними/. Особи, засуд-

жені за такі дії, не вважаються політичними в'язнями /за офіційною

термінологією - "особливо небезпечними державними злочинцями"/ і їх

утримують у звичайних загальнокримінальних таборах. Оскільки "політи-

чний" термін у СИМЧИЧА закінчився, його перевезли спершу до табору в

сел. Губаха-П, а відтак - на вказану вище адресу. Термін ув'язнення

М.СИМЧИЧА закінчується 30 січня 1982 р. Тепер він працює прибиральни-

ком у бараці на 200-250 чол. Адміністрація нацьковує на нього крими-

нальників. М.СИМЧИЧ хворіє на виразку шлунку, гіпертонію, радикуліт.

Останнім часом від нього довго немає листів. Надіслані до нього листи

повертаються з написом "адресат вибув".

В ЗАСЛАННІ.

3-17.Політв'язневі Іванові СВІТЛИЧНОМУ в лютому 1980 р. після довгих клопотань дозволено змінити місце заслання через поганий стан

здоров'я на 1.000 км нижче, ніж він досі перебував /с.Усть-Кан Горно-

-Алтайської авт. обл./. Тепер його адреса має бути: 659701, Горно-Ал-

тайська авт. обл., Майма-1, до запитання.

-10-

АРХІВ САМВИДАВУ

- 1.Марія ГЕЛД. Заява до Амнеоті Інтернешенал. 1979 Р. /архів ЗПУГГ/.
2. Стефанія СІЧКО. Комісії Львівської обласної судово-психіатрич-ної експертизи. 24 липня 1979 р. /архів ЗП УГГ/.
3. Стефанія ПЕТРАШ /СІЧКО/. Редакторів газети "Червона Долина" ПАВЛЕНКОВІ Н. 30 серпня 1979 р. /архів ЗП УГГ/.
4. Українська Гельсінська група. Гельсінським групам СРСР, США, правозахисник групам Польщі і Чехословаччини. 6 жовтня 1979 р. /"Смолоскип"/.
- 5.Олександр СЕРГІВНКО. До Предсідника Президії Верховної Ради СРСР. 7 жовтня 1979 Р. /архів ЗП УГГ/.
6. Павло СТІЛЬЦІВ. Касаційна скарга голові Івано-Франківського обласного суду. 18 листопада 1979 р. /архів ЗПУГГ/.
- 7.Юрій ДЗЮБА. До Ректора Свято-Софійської духовної семінарії. 7 грудня 1979 р. /архів ЗП УГГ/.

8.

- 11 -

1. Вячеслав ЧОРНОВІЛ. Заява до Української Гельсінської групи. 22 травня 1979 р. /ЗП УГГ - газ. "Свобода", ч-51, 4.Ш.1980 р./.
2. Меморандум Української Гельсінської групи. Осінь 1979 Р- /ЗП УГГ - газ."Свобода", ч.52, 5.Ш.1980 Р-Л
3. Українська Гельсінська група. Допоможіть врятувати життя Миколи ПЛАХОТНЮКА. /без дати, мабуть, кінець 1979 р./.- /ЗП:..УГГ - газ. "Свобода", ч.53, 6.Ш.1980 р./.
4. Валерій МАРЧЕНКО. До Київського митрополита ФІЛАРЕТА. 10 груд-ня 1979 Р. /ПО ЗП УГВР - газ. "Свобода", ч.57,11.Ш.1980 р./.
5. Валерій МАРЧЕНКО. Міністрові зв'язку СРСР. 12 грудня 1999 Р- /ПО ЗП УГВР - газ."Свобода",s.60,14.Ш.1980 р./.
6. Валерій МАРЧЕНКО. Прокурору УРСР ГЛУХУ. Заява від жовтня 1979 Р /ПС ЗП УГВР - газ."Свобода",ч. 60, 14.Ш.1980 р./.
7. Інформаційна записка про долю політичного в'язня Мирослава СИМЧИЧА. 1979 р. /ПС ЗП УГВР - газ. "Свобода", ч.\$8, 12.Ш.1980 р./.
8. Іван ГЕЛЬ. Комітетові пра людини 00Н. 2\$ липня 1979 Р- /ПС ВП УГВР - газ."Свобода", ч.?9, 13.Ш.1980 р./.
9. Звернення Українського патріотичного руху, /без дати, кінець 1979 р./ - газ."Свобода", ч.59, 13.Ш.1980 р./.
10. Оксана МЕІЛКО, Ніна СТРОКАТА, Ірина СЕНИК. Ляментация. 30 жов-тня 1979 Р- /УІС "смолоскип" - газ. "Свобода", 21 .Ш.1980 р./.
- 11.

-12-

ЗГАДКИ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ У ПРЕСІ

1. Невідомі хулігани побили Григорія ТОКАЮКА.- газ."Свобода", газ. "Українське слово", 2.3.1980 р.
2. Арешт українського священика, /про Пирона ЗАШИЛ-РАЗОВСЬКОГО/. газ. "Українське слово", 9-3.1980 р.
3. "Вас не перевиховали за 27 років"- заявив офіцер КДБ СИМЧИЧЕВІ. - газ. "Свобода", ч.50, 12.Еі.19L0 р.
4. Арештували Зіновія КРАСІВСЬКОГО, його життя під загрозою. - газ. "Свобода", ч-70, 26.Ш.19B0 р.

1. Raissa Moroz, "A Poet's Life at Stake", The New York Times. February 15, 1980.

2. Dante B. Fascell, "The Good Fight in Russia: Л Heavy Penalty", Los Angeles Times. March 6, 1980.

3. "Rights Activist Beaten by Unknown Man", The Ukrainian Weekly. March 9, 1980.

4. "Stus Protests Imprisonment of Horbal", The Ukrainian Weekly, No. 56, March 9, 1980.

5. "Stefania Sichko Leads Defense Campaign for Husband, Son", The Ukrainian Weekly. No. 56, March 9, 1980.

6. "Marchenko Asks Filaret To Defend Horbal", The Ukrainian Weekly. No. 62, March 16, 1980.

7. "Plead for Incarcerated Psychiatrist", The Ukrainian Weekly. No. 62, March 16, 1980.

- 13 -

СПИСОК ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

Продовжуємо публікувати список переслідуваних, початий у 1-му ви-

пуску "ВІСНИКА". Умовні позначення:

У верхньому лівому куті:

без позначення - ув'язнені в тюрмах або таборах;

П - ув'язнені в психіатричних лікарнях;

З - в засланні;

Н - під адміністративним наглядом;

ж - на волі, але переслідувані в різний спосіб.

У верхньому правому куті:

Г - члени Української Гельсінської групи;

Р - переслідувані за релігійні переконання;

О - єврейські активісти, яким відмовляють в еміграції;

Т - учасники кримсько-татарського руху;

У - члени УПА-ОУН.

- 26 -

?у

БОНДАРЕНКО

Віктор Іванович

Професія:

Арешт: /І- 1943 р./

Ст.:

Суд:

Вирок:

Місце ув'язнення: Володимир /1.1978 р./

Кінець терміну: 1991 р.

Стан здоров'я:

Родина:

-14-

-27-

БОНДАРЕНКО

Йосип Данилович

Професія:

Арешт:

Ст.:

Суд:

Вирок:

Місце ув'язнення:

Кінець терміну:

Стан здоров'я:

Родина:

-28-

БОРИНСЬКИЙ нар. 1954 р.

Пилип Васильович

Професія:

Арешт: 19.IV.1979 Р- в м.Кам'янець-Подільську

Ст.: /перевезення журналу "Вестник истинь ", V 4
за 1977 р./

Суд:

Вирок: Зр. заг.

Місце ув'язнення: Хмельницька тюрма

Кінець терміну: 19.IV.1982 р.

Стан здоров'я:

Родина:

Адреса: МРСР, с.Ново-Синжеря Лазовського р-ну

-15-

П

-29-

БОРОВСЬКИЙ нар. 1950

Р.

Олексій М

Професія:

Арешт: 1970 р.

Ст.: 83 КК РСФСР

Суд:

Вирок: примусове лікування

Місце ув'язнення: ПЛ м.Кзмерово

Кінець терміну: -

Стан здоров'я:

Родина:

П

-30-

БРЕСЛАВСЬКИЙ нар. 1905 Р-

Микола Іванович

Професія: робітник

Арешт: 1956 р.

Ст.:

Суд:

Вирок: примусове лікування

Місце ув'язнення: Сичовська СПЛ

Кінець терміну: -

Стан здоров'я:

Родина:

Адреса: 320016, Дніпропетровськ, вул. Вагнера, 59

-16-

ж
О

-31-

ІРУСИЛОЗСЬКИЙ- нар. 1922 р.
Є С

Професія: лікар-алерголог, професор

Ст.: 125 ч.П КК УРСР /"наклеп", написання анонімок/

Родина:

Адреса: м.Київ

/ -32-

Р

БУКЛИК нар. 1946 р. в Ростові-на-Дону

Сергій Іванович

Професія:

Арешт: 19.І.1980 р. в с.Старі Кодак Дніпропетровської обл.

Ст.: /друкар баптистського видавництва

"Християнин"/

Суд:

Вирок:

Місце ув'язнення:

Кінець терміну:

Стан здоров'я:

Родина:

-17-

-33-

Р

ЕУГАЗНКО нар. 1939 р.

Зсеволод Олексійович

Професія: благовісник церкви ЄХЬ,

Арешт: 2.П.1979, Р- в м.Запоріжжя

Ст.: 138 КК УРСР /142 КК РО^СР/

Суд: П.1979 Р-, Запорізький облсуд

Вирок: 1,5 р.

Місце ув'язнення: Харківська обл., Балакліївський р-н,
уст...і'-313/17-3-33

Кінець терміну: 2.VH.1SEO р.

Стан здоров'я: запалення черевини, дизентерія

Родина: Дружина .',!арія Петрівна

Діти: Лариса, ліктор, Леонід, Ольга, Світлана

Адреса: ^30096, м.Запоріжжя, вул. Червона Кіннота, 56

ж

-34-

БУДЬКА .....

О

Професія:

Арешт: 1975 Р-! м.^онецьк

Ст.: IS?'' КК УРСР

Суд:

Зирок: 3 р. заг.

Місце ув'язнення:

Кінець терміну: 1979 Р-

Звільнився

Стан здоров'я:

родина:

-18-

ж
Р

-35-

_____ БУНЯК _____ нар^ _____ 1957
р. _____

Ольга Петрівна

Професія:

Арешт: 1979 р.

Ст. ІВ?"* КК УРСР /адвентистка, розповсюдження "Відкритого листа
V 5

Суд: ВЦ ВСАСД/

Вирок:

Місце ув'язнення:

Кінець терміну: звільнено

Стан здоров'я:

Родина: Батько Буняк Петро С

Адреса: М.Дніпропетровськ, вул. Надєхдинська, 102

- 56 -

_____ БУРЧЕНКО _____

Юрій

Професія:

Арешт:

Ст.:

Суд:

Вирок:

Місце ув'язнення: Перм-35

Кінець терміну:

Стан здоров'я:

Родина:

- 19 -

ж

- 37 -

о

_____ БУССЕЛЬ _____

_____ Йосиф _____

Професія:

Арешт: 29.ХП.1979 р. біля ВВІРу в Києві

Ст.: /"опір міліції"/

Суд:

Вирок: 15 діб

Місце ув'язнення: м.Київ

звільнено

Родина:

П

- 38 -

_____ ВАЛЬКОЯ _____ нар. _____ 1935

р. _____

Професія:

Арешт: кінець 1977 Р-

Ст.:

Суд:

Вирок: примусове лікування

Місце ув'язнення: Дніпропетровська СПЛ

Кінець терміну: -

Стан здоров'я:

Родина:

Адреса: м.Ізюм Харківської обл.

-20-

*

-39-

ВАСИЛИК нар. 1933 р.
Володимир *

Професія: працює ковалем
у засланні

Арешт: 1976 р. /1-1968 р. - ст.62 КК УРСР/

Ст.: /"бійка"/

Суд:

Вирок:

Місце ув'язнення: заслання: д.Логовская Нарьмского р-на Томской обл.

Кінець терміну: ХП.1979 р. Звільнено

Родина: Дружина

Діти /двоє/

Адреса: Івано-Франківська обл., с. Тисьмениця

- 40 -

ВЕДУТА нар. 1946 р.

Богдан

Професія: солдат

Арешт: 1968 р.

Ст.: 56 КК УРСР

Суд:

Вирок: 15 р. сув.

Місце ув'язнення: Мордовія-ИХ-385/3-5

Кінець терміну: 1982 р.

Стан здоров'я:

Родина:

- 21 -

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

У квітні надходять дні народження в таких переслідуваних:

1. СМОГИТЕЛЬ Вадим Володимирович - 1 квітня, 41 рік /р.нар.

1939/. Адреса в таборі: Херсонська обл., Голопристанський р-н,

с.Стара Збур'ївка, уст. ЮЗ-17/7, заг.9-31. Адреса сина

Володимира з

матір'ю РІПОЮ Галиною: 252030, Київ-30, вул.Франка, 26, кв.8.

Мати і сестра ТРОЦЮК Ніна Володимирівна живуть за адресою:

Вінницька

обл., М.Жмеринка, вул. Західна,6.

2. ПОПАДЮК Зорян Володимирович - 21 квітня, 27 років /р.нар.

1953/. Адреса в таборі: 431170, Мордовская АССР, Zubovo-

Полянский р-н,

пос.Лесной, учр. ЖХ-385/19 /Для листів із-за кордону: Москва, п/я

5110/1-ЖХ/. Мати ЛЮБОМИРА ІВАНІВНА: 290007, Львів-7, вул.Галана, 6,

кв. 6а.

3. ВАДЗЬО Георгій /Юрій/ Васильович - 25 квітня, 44 роки. Адреса Мордовського табору ще не відома. Для листів із-за кордону можна

користуватися адресою: Москва, п/я 5110/1-ЖХ. Адреса дружини

КИРИЧЕН-

КО Світлани Тихонівни та дітей Сергія і Богдани: 252150, Київ-150,

вул.Червоноармійська, 93, кв. 16.

Бажано привітати їх та їхні родини поздоровчими листівками або телеграмами.